

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721202842
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6721202842.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Evy Dzúrikovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. P., nar. XX. 1. XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov: matka: P. U. W., nar. XX. 1. XXXX, bytom XXX XX N., D. B. XXXX/XX, zastúpená splnomocnenou advokátkou JUDr. Gabrielou Trnkovou, so sídlom 960 01 Zvolen, Nám SNP 75/26 a otec: P. P., nar. XX. 1. XXXX, bytom XXX XX W. XXX, o návrhu matky maloletého dieťaťa na zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Zvolen číslo konania 17P/35/2021-195 zo dňa 22.02.2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 17P/35/2021-195 zo dňa 22.02.2022 z r u š u j
e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Zvolen (ďalej „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) výrokom I. uložil otcovi maloletého dieťaťa povinnosť prispievať na výživu mal. A. P., nar. XX 1. XXXX, zvýšeným výživným vo výške 180,- eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci, vopred k rukám matky a výživným, určeným na tvorbu úspor maloletého vo výške 50,- eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na osobitný účet maloletého špecifikovaný vo výroku rozsudku a to všetko počnúc dňom 1. 7. 2021. Výrokom II. súd zameškané výživné za obdobie od 1. 7. 2021 do 28. 2. 2022 na bežnom výživnom v sume 480,- eur povolil otcovi maloletého dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 70,- eur, spolu s bežným výživným až do úplného zaplatenia zameškaného výživného a to počnúc dňom právoplatnosti rozsudku pod následkami straty výhody splátok neuhradením čo i len jednej splátky, výrokom III. súd návrh matky v prevyšujúcej časti zamietol, výrokom IV. vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a výrokom V. konštatoval, že týmto rozsudkom dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 5P 272/2011-295 zo dňa 27. 2. 2012 v časti určenia výživného na maloleté dieťa.

1.1. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku konštatoval, že matka maloletého dieťaťa sa domáhala zvýšenia výživného s odôvodnením, že naposledy bolo o výživnom na maloletého rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Zvolen 5P 282/2011 - 295 zo dňa 27. 2. 2012, kedy bol maloletý A. zverený do jej osobnej starostlivosti a otcovi bola určená výška vyživovacej povinnosti bežného výživného, ako aj na tvorbu úspor a bol upravený základný rámec styku otca so synom. Tento rozsudok sa stal právoplatným 9. 3. 2012. V čase podania návrhu od posledného rozhodovania súdu uplynulo už viac ako 9 rokov, pričom odvtedy sa podstatným spôsobom zmenili pomery na strane všetkých účastníkov konania ale predovšetkým na strane maloletého A.. V čase rozhodovania súdu o výživnom mal maloletý A. 4 roky, navštevoval predškolské zariadenia. V súčasnosti je už žiakom 7.ročníka ZŠ a má aj rôzne mimoškolské aktivity, s ktorými sú spojené zvýšené výdavky. Maloletý A. má súkromné hodiny angličtiny, druhou mimoškolskou aktivitou maloletého je plávanie, s čím sú spojené takisto zvýšené poplatky. V období rokov 2017 - 2018 otec hoci nepravidelne, ale prispieval na mimoškolskú činnosť syna a to nad

rámec bežného výživného. V roku 2019 sa otec na týchto dvoch výdavkoch podieľal tak, že s matkou ich platili, jeden mesiac jeden rodič a druhý mesiac druhý rodič. V januári 2020 sa však na týchto aktivitách podieľal naposledy. Maloletý A. sa mal zúčastňovať aj na doučovaní zo slovenského jazyka, matematiky. Maloletý je v puberte, prudko rastie, čo prináša takisto zvýšené náklady na stravu, oblečenie, obuv. Matka uviedla, že jej mesačné príjmy sú rodičovský príspevok v sume 387,10 eur, bežné výživné na maloletého A. 120,- eur a prídavok na maloletého A. vo výške 25,50 eur, teda jej mesačný príjem je 523,60 eur. Mesačné výdavky na maloletého A. za nájomné, energie, byt, angličtinu, plávanie, vreckové, kozmetiku, drogériu, úrazové poistenie, internet, vyčísliť v sume 559,95 eur a ročné výdavky, ako je komunálny odpad, poistenie, obuv, oblečenie, letná dovolenka mesačne spolu 135,63 eur. Okrem toho mala aj mimoriadne výdavky na maloletého A. ako lyžiarsku výstroj v sume 400,- eur, plavecké okuliare 55,99 eur, športové potreby na lezenie cca 80,- eur. Spolu priemerné mesačné výdavky na maloletého A. vyčísliť matka na sumu 740,25 eur. Matka maloletého dieťaťa poukázala na to, že otec dieťaťa podniká a vždy podnikal prostredníctvom rôznych obchodných spoločností a to FARMA SEBESLAVCE, s.r.o. Blatnica, müller.build, s.r.o. Blatnica, müller.holding, a.s. Blatnica, SEBESLAVCE, s.r.o. Blatnica. Poukázala na to, že firmy, v ktorých podniká otec maloletého dieťaťa, majú výnosy, sú to fungujúce spoločnosti, vlastní majetok, otec by tam nepodnikal, keby sa mu to neoplatilo. Z ilustrácie zo Sociálnej poisťovne vyplýva, že otec nie je vedený ako zamestnanec a nemôže si teda vyplácať minimálnu mzdu tak, ako to tvrdil. Je nezamestnaný ale nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Jeho príjmy sa teda nedajú absolútne preukázať a preto matka poukázala na nutnosť aplikácie § 63 ods. 2 Zákona o rodine a teda súd by mal pri rozhodovaní vychádzať z predpokladaného príjmu otca vo výške 20 násobku životného minima, čo je okolo 3 500,- eur mesačne. Pokiaľ otec predkladal listinné dôkazy, tak za ostatné 2 roky nad rámec výživného takmer vôbec neprispel, až nedávno synovi kúpil vetrovku v hodnote asi 200,- eur, takže otec asi na to má, keď teenagerovi dokáže kúpiť takú drahú bundu. Vzťah medzi otcom a synom matka označila za vynikajúci.

1.2. Súd prvej inštancie konštatoval aj procesné stanovisko otca maloletého dieťaťa, ktorý nesúhlasí s návrhom matky na zvýšenie výživného a uviedol, že synovi kúpil vetrovku v sume 219,- eur s tým, že on poberá príjem od firmy müller.buildt v sume 350 eur, nie je to však mzda. Súd konštatoval aj stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý považuje návrh matky za dôvodný, poukázal na to, že uplynula dlhšia doba, kedy bolo naposledy určené výživné s tým, že výšku výživného ponecháva na zvážení súdu.

1.3. Okresný súd s poukazom na ustanovenia § 62 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej „Zákon o rodine“) a po konštatovaní výsledkov dokazovania a procesných stanovísk účastníkov konania potom konštatoval, že mal za preukázané, že v čase vydania rozsudku, ktorým sa upravovali práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu matka bola na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok vo výške 190,10 eur mesačne. V súčasnej dobe je takisto na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok vo výške 378,10 eur. Jej príjem sa teda od doby posledného určenia výživného zvýšil o sumu 188,- eur. Od februára tohto roku má aj ďalší príjem, nakoľko pracuje na čiastočný úväzok, ktorý však nevedela z dôvodu krátkosti času od zamestnania do rozhodnutia súdu zdokladovať, pribudla jej však ďalšia vyživovacia povinnosť voči dcére A., nar. 13. 2. 2020. Matka maloletého dieťaťa uzatvorila manželstvo dňa 14. 9. 2019. V čase, keď sa rozhodovalo poslednýkrát o výške výživného, poberal otec maloletého dieťaťa príjmy vo výške 292, eur a 317,- eur, teda mal príjmy spolu vo výške 609,- eur. V roku 2021 mal príjem zo spoločnosti müller.build, s.r.o. 630,- eur mesačne a v roku 2022 mal príjem za mesiac január vo výške 650,- eur mesačne. Príjmy otca sa takisto zvýšili, oproti príjmu v čase predchádzajúceho rozhodovania 609,- eur má viac o 41,- eur mesačne. Je teda zrejmé, že príjem oboch rodičov sa zvýšil. Súd mal takisto za nepochybné, že od poslednej úpravy výživného, ktorá bola ešte v roku 2012, uplynulo už 10 rokov a od tej doby sa zvýšili výdavky na maloleté dieťa, ktoré je staršie, predtým navštevovalo predškolské zariadenie, teraz je žiakom základnej školy. Náklady sa zvýšili minimálne o infláciu za uvedené obdobie, maloletý syn chodí na hodiny angličtiny, matematiky, slovenčiny, jeho mimoškolskou aktivitou je plávanie. Obaja rodičia zhodne uvádzali, že so synom majú zvýšené výdavky, súdu preukazovali doklady o platbách a nákupoch tovaru za oblečenie, obuv, školské pomôcky, nakupovali mu zimné oblečenie, lyžiarske potreby, na ktorých sa podieľala aj matka maloletého dieťaťa, avšak aj otec maloletého. Súd prvej inštancie vyhodnotil, že je dôvod na zvýšenie výživného vzhľadom na vyššie výdavky na maloletého A.. Súd potom prihliadal na možnosti a schopnosti rodičov platiť vyššie výživné. Tak, ako súd skôr konštatoval, zvýšil sa príjem u matky mal. dieťaťa zhruba o 180,- eur mesačne a aj príjem otca o sumu 41,- eur mesačne. Vzhľadom k tomu, že príjmy otca maloletého dieťaťa sa nezvýšili podstatným spôsobom, súd nemohol zvýšiť výšku výživného tak, ako to žiadala

matka mal dieťaťa na sumu 350,- eur mesačne, avšak zvýšil výživné zo sumy 120,- eur na 180,- eur mesačne s tým, že podľa názoru súdu takúto výšku výživného je otec maloletého dieťaťa schopný uhrádzať už aj vzhľadom na to, že tak, ako to tvrdil a preukazoval, je schopný mu zakupovať oblečenie, obuv, iné potreby, platiť za vyšetrenie u zubára. Nateraz mal súd prvej inštancie za to, že takáto výška výživného postačuje pre potreby maloletého dieťaťa. Pokiaľ tento nastúpi študovať strednú školu a budú s tým zvýšené výdavky, matka opätovne môže požiadať o zvýšenie výživného.

1.4. Ohľadom návrhu na zvýšenie aj príspevku na tvorbu úspor, okresný súd konštatoval, že hoci bola možnosť presunúť tvorbu úspor z 50,- eur mesačne, ktorú platil otec dieťaťa na bežné výživné, matka maloletého dieťaťa toto odmietla s tým, že naďalej trvá na tom, aby tvorba úspor zostala zachovaná. Pokiaľ matka maloletého dieťaťa poukazovala na to, že otec podniká v 4 firmách, nie je možné automaticky povedať, že majetok, ktorý je v týchto firmách, je majetkom otca maloletého dieťaťa. Je pravda, že otec v týchto firmách podniká, ale zo správ, či už z daňového úradu alebo zo správ uvedených spoločností vyplýva, že otec poberá príjem iba zo spoločnosti müller.build, s.r.o., pričom z tejto spoločnosti využíva aj mobilný telefón a na 20 % firemné auto. Iné príjmy z uvedených spoločností neboli preukázané, že by boli otcovi vyplácané. Uvedené spoločnosti to popreli. Okrem toho do spisu boli podané aj daňové priznania uvedených spoločností, z ktorých vyplýva, že v rozhodnom období mali výsledok hospodárenia pred zdanením záporný a len pri jednej spoločnosti bol výsledok hospodárenia pred zdanením kladný a to práve spoločnosti müller.build, s.r.o., z ktorej má otec príjem ale len vo výške 1 338,19 eur ročne. Nie je teda možné tvrdiť, že uvedené spoločnosti by mali taký výsledok hospodárenia, z ktorého otec by si mohol vyplácať vyššie príjmy a takýmto spôsobom vo zvýšenej miere prispievať na výživné pre syna. Vzhľadom na vyššie uvedené potom súd prvej inštancie ponechal tvorbu úspor a to v takej sume, ako bola doteraz, teda v sume 50,- eur mesačne. Keďže matka chcela zvýšiť výživné od 1. 7. 2021, súd zvýšil výživné od tohto dátumu a nakoľko otcovi maloletého dieťaťa vzniklo zameškané výživné od 1. 7. 2021 do 28. 2. 2022, spolu za 8 mesiacov po 60,- eur, čo je 480,- eur, súd prvej inštancie povolil otcovi maloletého dieťaťa splácať zameškané výživné v splátkach po 70,- eur spolu s bežným výživným až do úplného zaplatenia zameškaného výživného, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku pod následkami straty výhody splátok neuhradením čo i len jednej splátky. V prevyšujúcej časti súd návrh matky maloletého dieťaťa zamietol a súčasne vyslovil, že týmto rozsudkom dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen 5P 272/2011-295 zo dňa 27. 2. 2012 a to v časti určenia výživného na maloleté dieťa. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého dieťaťa vzhľadom na skutočnosť, že sa s rozsudkom nestotožňuje, rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nezákonné, nesprávne a nespravodlivé, ktoré odôvodňuje podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“ a podľa § 62 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“)

2.1. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP považuje za naplnený, pretože súd prvej inštancie nevykonal všetky matkou navrhované dôkazy pre zistenie rozhodujúcich skutočností, respektíve súd prvej inštancie navrhované dôkazy vykonal povrchno a neúplne. Ak niektoré z navrhovaných dôkazov nevykonal, mal by súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviesť dôvody, prečo tak neurobil. Nie je napríklad jasné, prečo keď navrhovala, aby súd prvej inštancie zistil bankové účty vedené na otca, ako aj všetky obchodné spoločnosti, v ktorých pôsobí, súd vykonal lustráciu len s údajmi otca a spoločnosti s IČO: 47 556 064 (pri lustrácii nesprávne uvedený názov spoločnosti ako Müller.holdings, s.r.o.). Súd prvej inštancie nezdôvodnil, prečo nevykonal lustrácie bankových účtov aj pre spoločnosti müller.build, s.r.o. (IČO: 36 648 710), SEBESLAVCE, s.r.o. (IČO: 46 120 122) a FARMA SEBESLAVCE, s.r.o. (IČO: 48 331 431). Okrem PSS, a. s., ktorá výpisy zaslala, súd pri ďalších zistených účtoch bankové výpisy nepožadoval, resp. ak ich banky na základe jeho dopytu nezaslali, uspokojil sa s týmto stavom. Získanie výpisov z bankových účtov otca, či jednotlivých obchodných spoločností, považuje matka za dôležité pre náležité zistenie finančných tokov hlavne obchodných spoločností, ako v nich otec hospodári a či sám seba neukracuje o riadny príjem. Je to nevyhnutné pre riadne zistenie majetkových pomerov otca, keďže jeho príjmy nepochádzajú zo závislej činnosti. Otec pri svojom výsluchu na prvom pojednávaní uviedol, že si z obchodnej spoločnosti müller.build, s.r.o. vypláca nejaké peňažné prostriedky. Podľa jeho slov to však nebola mzda, lebo nie je zamestnancom tejto obchodnej spoločnosti a samotná obchodná spoločnosť na dopyt uviedla, že otcovi nevypláca ani podiel na zisku, ani odmenu ako konateľovi, ani nič podobné. Akým titulom teda otec dostáva peniaze z tejto obchodnej spoločnosti nebolo preukázané.

Súd sa podľa názoru odvolateľky nemôže uspokojiť s potvrdením müller.build, s.r.o. o výške peňažných prostriedkov, ktoré sú otcovi vyplácané, pretože nie je jasný právny titul ich výplaty, ani overiteľná dôvodnosť výšky takéhoto príjmu. Okrem toho, potvrdenie vystavil sám otec ako štatutár a preto tento dôkaz nepovažuje za dôveryhodný. Z výpisov z účtov tejto, ale aj ostatných obchodných spoločností, v ktorých pôsobí otec, by bolo zistiteľné nielen to, ako obchodné spoločnosti (a teda otec ako ich spoločník, akcionár, či štatutár) v nich hospodári, ale aj to, či nedochádza k úhrade osobných nákladov otca okrem toho, že si má nejaké financie vyplácať aj pravidelne. Taktiež je otázne akou formou otec výplatu tvrdených finančných prostriedkov od müller.build, s.r.o. prijíma, keďže nemá žiaden bankový účet.

2.2. Ďalším navrhnutým a nevykonaným dôkazom k príjmom a majetkovým pomerom otca bol dopyt na Pozemkové spoločenstvo Veličovo Bobrovček, keďže otec je vlastníkom pozemkov, ktoré tvoria spoločné nehnuteľnosti obhospodávané týmto pozemkovým spoločenstvom, pričom je všeobecne známe, že pozemkové spoločenstvá so spravovanými pozemkami hospodária, podnikajú a teda vedia dosahovať aj zisk, ktorý je následne vyplácaný medzi jeho členov. Súd prvej inštancie nepostupoval podľa § 220 ods. 2 CSP, keď v rozsudku nezdôvodnil, prečo celé navrhované dokazovanie nevykonal, prípadne ho vykonal len čiastočne (bankové lustrácie boli urobené len pre dva z piatich požadovaných subjektov). Takýmto postupom bolo porušené právo matky na spravodlivý proces a rozsudok sa stáva nepreskúmateľným, čím je naplnený aj odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam o schopnostiach, možnostiach a majetkových pomeroch otca, čím naplnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP a zároveň podľa § 62 ods. 1 CMP. Súd vyhodnocuje vykonané dokazovanie v bode 33 rozsudku, avšak z dôkazov zabezpečených v súdnom spise podľa názoru odvolateľky vyplýva omnoho viac dôležitých skutočností ako len tie, na ktoré prihliadal súd prvej inštancie. Matka poukázala najmä na to, že zo všetkých predložených daňových priznaní a účtovných závierok obchodných spoločností, v ktorých pôsobí otec, súd vyhodnotil len ich celkový výsledok hospodárenia v niektorých zdaňovacích obdobiach, ktorý bol vo väčšine prípadov záporný. Podľa názoru matky sa však na podnikanie nedá nahliadať len takto obmedzene a je potrebné vyhodnotiť celkové hospodárenie spoločností. Obchodná spoločnosť müller.holdings, a.s. mala v zdaňovacom období roka 2020 výnosy z činnosti vo výške cca 181 000 eur, čo nie je zanedbateľná čiastka. Do záporných čísel celkového hospodárenia ju dostali výdavky vo výške cca 327 000 eur, ich pôvod však známy nie je. Spoločnosť müller.build, s.r.o. mala v zdaňovacom období roka 2020 výnosy z činnosti vo výške cca 311 000 eur, pričom do zisku len vo výške 1 338,19 eur ju dostali uplatnené výdavky vo výške 310 000 eur, z čoho až cca 86 000 eur tvorili odpisy hmotného majetku. Tá istá obchodná spoločnosť v zdaňovacom období roka 2019 dosiahla výnosy vo výške cca 527 000 eur, výdavky vo veľkej miere neznámeho pôvodu mala vo výške cca 472 000 eur a teda skončila so ziskom vo výške cca 54 000 eur. Je neuveriteľné, že by otec, ktorý je v obchodných spoločnostiach jediným akcionárom, spoločníkom, či štatutárom, z nich nemal prospech vyšší ako len 650 eur mesačne, keď dve z jeho obchodných spoločností dokážu robiť aj niekoľkostotisícové obraty. V zdaňovacom období roka 2019 dosiahla aj spoločnosť FARMA SEBESLAVCE, s.r.o. zisk cca 3 000 eur, pri výnosoch vo výške cca 8 700 eur a výdavkoch vo výške cca 5 700 eur (z toho cca 3 100 eur odpisy hmotného majetku). V zdaňovacom období roka 2020 táto obchodná spoločnosť zvýšila výnosy, ale účtovne sa dostala do straty. Z účtovnej závierky obchodnej spoločnosti müller.build, s.r.o. za zdaňovacie obdobie roka 2020 vyplýva, že mala nerozdelený zisk vo výške cca 46 000 eur. Opäť nie je zrejmé, prečo nedošlo k jeho vyplateniu spoločníkovi (otcovi), čo by zvýšilo jeho príjem. Všetky vyššie uvedené skutočnosti nemôžu byť prehliadané pri rozhodovaní súdu o výživnom s tvrdením, že ide o majetok obchodných spoločností a nie otca. Otec svojou činnosťou, či nečinnosťou, ovplyvňuje ich hospodárenie.

2.3. Okrem uvedených dôvodov odvolateľka poukázala na to, že súdu prvej inštancie dávala do pozornosti aj to, že z daňových priznaní obchodnej spoločnosti müller.build, s.r.o. vyplynulo, že má bankový účet v Českej republike, pretože si tam nechala vyplatiť daňový preplatok. Zo zoznamu platiteľov DPH, ktorý spolu s ich bankovými účtami vedie Finančná správa SR, vyplýva, že bankový účet v Českej republike má aj spoločnosť müller.holdings, a.s. a SEBESLAVCE, s.r.o. Podnikanie týchto obchodných spoločností teda zjavne presahuje hranice Slovenskej republiky, čo ostalo zo strany súdu prvej inštancie nepovšimnuté, nepreskúmané. Otec si sám svoju edičnú povinnosť nesplnil, súd ho nevyzval na predloženie dôkazov, ale ani sám si dopĺňujúce dôkazy v rámci vyhľadávacej zásady nezabezpečil. Pokiaľ otec tvrdí a súd prvej inštancie tak uzatvoril aj skutkový stav, že schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca mu neumožňujú prispievať na výživu syna matkou požadovaným výživným, nevie si matka potom vysvetliť, ako si otec môže dovoliť byť spoludlžníkom na úvere z Poštová banka, a.s. s obchodnou spoločnosťou müller.holdings, a.s.. Predmetná informácia vyplynula z lustrácii

v bankách, ktoré sú obsahom spisu. Na získanie úveru je potrebné preukázanie bonity oboch dlžníkov. Prevzatie takéhoto záväzku však predstavuje neprimerané finančné riziko, ktoré na seba otec prevzal, pričom na výžive svojho syna sa odmieta adekvátne podieľať s tým, že mu to jeho pomery neumožňujú. Matka poukázala na § 75 ods. 1 Zákona o rodine, na ktorý taktiež súd prvej inštancie neprihliadol vôbec. Z hľadiska osobných výdavkov otca súd prvej inštancie podľa nášho názoru nedostatočne zohľadnil úsporu, ktorú využíva otec, keď nie je vlastníkom žiadneho motorového vozidla a využíva aj na súkromné účely osobné motorové vozidlo, ktoré vlastní jedna z jeho obchodných spoločností. Otec tak nemusí znášať výdavky na tankovanie, poistenie, či servis vozidla, ktoré v súhrne nie sú zanedbateľné. Úsporu, ktorú otec dosahuje, je potrebné pri jeho vyživovacej povinnosti zohľadniť. Matka taktiež, s poukazom na čl. 6 CMP zdôraznila, že pre súd v tomto konaní platí pri dokazovaní vyhľadávací princíp, a teda súd je povinný aj svojou vlastnou činnosťou vyhľadávať a vykonávať dôkazy pre riadne zistenie skutkového stavu. V prípade maloletého Nicolasa si súd prvej inštancie nielenže túto povinnosť vôbec nespĺnil, ale nereagoval ani na návrhy, námietky, či upozornenia zo strany matky v rámci dokazovania. Súd prvej inštancie tak nemohol rozhodnúť na základe riadne a úplne zisteného skutkového stavu.

2.4. Nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie matka maloletého vidí aj v tom, že vzhľadom k zistenému skutkovému stavu, ako aj rozsahu vykonaného dokazovania, nedošlo k aplikácii § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Otec nie je v pracovnom alebo obdobnom pomere, má príjmy z inej ako závislej činnosti, s čím je spojená jeho povinnosť svoje príjmy preukázať hodnoverným spôsobom, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a pod. K tomu však zo strany otca nedošlo, resp. došlo len čiastočne a to predložením daňových priznaní, účtovných závierok obchodných spoločností a na vyžiadanie súdu aj jednoduchými potvrdeniami jeho obchodných spoločností o tom, že mu nie sú vyplácané žiadne peňažné prostriedky titulom podielu na zisku, odmeny štatutárovi a pod. Otec nepreukázal svoje príjmy spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti, čo bolo jeho zákonnou povinnosťou a preto je na mieste aplikácia ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine, t. j. vychádzať pri určovaní výživného z fikcie jeho príjmu vo výške 20-násobku sumy životného minima (cca 4 400 eur).

Na možnú aplikáciu ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine upozorňovala aj matka na pojednávaní dňa 01.02.2022, ako aj na pojednávaní dňa 22.02.2022. Súd prvej inštancie toto ustanovenie nielenže neaplikoval, ale ani k jeho novej aplikácii nezaujal žiadne stanovisko v odôvodnení rozsudku, pričom matka poukázala na závery vyplývajúce z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/2013 zo dňa 10.07.2013. Otec dlhoročne podniká prostredníctvom viacerých obchodných spoločností, dve z nich pôsobia v stavebníctve a to či už ako realizátor stavieb, alebo v prípade obchodnej spoločnosti müller.holdings, a.s. ako developer pri individuálnej bytovej výstavbe a má vo vlastníctve množstvo stavebných pozemkov na to určených (cca 21 hektárov pozemkov). Je všeobecne známou skutočnosťou, že v posledných rokoch nastal na našom území stavebný rozmach, po výstavbe je dopyt. Otec cez svoje obchodné spoločnosti podniká v pomerne lukratívnej oblasti. Napriek tomu sa snaží navodiť dojem, že mesačne žije len zo 650 eur, býva v dome, ktorý vlastní jeho sestra, vozí sa na aute patriacej jeho vlastnej obchodnej spoločnosti. Ak by bola pravda, že nie je v schopnostiach otca podieľať sa na oprávnených, odôvodnených a preukázaných výdavkoch syna adekvátnym výživným, mal by zvážiť ukončiť takéto údajne neúspešné podnikanie a riadne sa zamestnať. Zhrnúc uvedené má matka maloletého za to, že otec svoje skutočné majetkové pomery zahmlieva, v konaní ich nedostatočne a spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti nepreukázal a preto je potrebné pri rozhodovaní o zvýšení výživného aplikovať ustanovenie § 63 ods. 1 Zákona o rodine. To, že otec podniká cez obchodné spoločnosti a nie je riadnym zamestnancom, je jeho vlastné rozhodnutie, znáša tak riziko neúspechu v podnikaní, čo predstavuje neprimerané majetkové riziko, ktoré na seba dobrovoľne prevzal. Na to musí súd pri rozhodovaní prihliadať. Na strane maloletého sú jeho odôvodnené potreby preukázané a zodpovedajúce požadovanému zvýšeniu výživného. Matka znáša výdavky na bežnú výživu syna v omnoho väčšom rozsahu ako otec, čo bolo jednoznačne preukázané. Pod ťarchou neúnosnosti synových výdavkov sa vrátila aspoň čiastočne do práce, čo je ale na úkor starostlivosti o dcéru. Nie je spravodlivé, aby výdavky syna neúmerne zaťažovali len matku a jej manžela, čo otcovi maloletého vyhovuje. Od februára 2020 otec synovi zakúpil len 2x športové plavky spolu za 73,45 eur, zakúpil nejaké školské potreby v septembri 2020 za 27,05 eur a obuv na telesnú výchovu v októbri 2020 za 33,30 eur. Výdavky za zubára nie sú pravidelným výdavkom. Matka podotkla, že otec zakúpil synovi, ktorý ešte stále rastie, zimnú bundu za cca 200 eur. Ak si otec mohol dovoliť kúpiť synovi takú drahú bundu, ktorú využije len zhruba 2-3 mesiace v tejto sezóne, nepochybne je v jeho možnostiach prispievať na výživné oveľa viac, ako určil súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom. Otec chcel, aby sa maloletý zúčastnil dňa otvorených dverí na bilingválnom gymnáziu v Sučanoch, aby sa s ňou oboznámil, avšak na výdavkoch spojených s doučovaniaми k prijímacím pohovorom sa nepodieľa, hoci nie sú zanedbateľné.

Bežné výživné v sume, ktorú určil súd prvej inštancie, aj so zohľadnením primeraného príspevku matky, nie je postačujúce na to, aby pokrylo všetky odôvodnené výdavky maloletého, t. j. jeho základné výdavky ako bývanie, strava, oblečenie, či obuv, ale aj jeho mimoškolské aktivity a to hlavne doučovania zo slovenského jazyka, matematiky, angličtiny, ako aj plávanie, či lezenie. Okrem takýchto výdavkov sú v jeho prípade a veku odôvodnené aj výdavky na kultúru, či sociálne vyžitie s rovesníkmi, čo súd prvej inštancie tiež nezohľadnil v určenom výživnom. Matka tiež poukázala na skutočnosť, že otec sa vždy staval k plneniu si vyživovacej povinnosti laxne, v minulosti výživné dokonca neplatil vôbec, v dôsledku čoho matka podala na otca aj trestné oznámenie a viedli sa proti nemu aj exekúcie, čo dotvára celkový obraz o tom, ako si otec plní základné povinnosti k milovanému synovi, s ktorým má mimochodom dobré vzťahy.

2.5. Matka odvolaním napadla aj výrok týkajúci sa tvorby úspor a má za to, že sú schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca natoľko dostatočné, aby prispieval zvýšenou sumou aj na tvorbu úspor pre maloletého a okrem bežnej vyživovacej povinnosti je vhodné, aby sa otec takouto formou podieľal aj na úsporách pre syna do budúcnosti. Vzhľadom na všetky skutočnosti považuje matka zvýšenie výživného za plne dôvodné a žiada, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zvýši bežné výživné na sumu 350 eur mesačne a výživné na tvorbu úspor zvýši na sumu 80 eur mesačne počnúc dňom 01.07.2021.

3. Otec maloletého vo vyjadrení k odvolaniu matky v prvom rade uviedol, že matkou navrhované a požadované bežné výživné vo výške 350,- eur a výživné na tvorbu úspor 80,- eur (v konaní požaduje zvýšenie výživného na maloletého A. takmer o 300 %) a s tým súvisiace tvrdené výdavky na syna považoval a považuje za premrštené. S tvrdeniami uvedenými v odvolaní matky nesúhlasí. Svoje majetkové pomery nemá dôvod zahmlievať a teda v konaní preukázal svoje skutočné majetkové pomery. Nesúhlasí, že na výdavky, mimoriadne výdavky a mimoškolské aktivity na maloletého nad rámec neprispieval, nekupoval mu takmer žiadne veci a že pokiaľ mu až po podaní návrhu matky zakúpil nejakú obuv, a kúpil zimnú bundu, má sa jednať o účelové konanie z jeho strany. Toto absolútne odmieta, vždy mal záujem a aj má sa podieľať na týchto nákladoch na syna a aj sa podieľal v rámci možnosti aj nad rámec určeného bežného výživného, čo bolo v konaní z jeho strany preukázané; napríklad podieľal sa na nákladoch na doučovanie angličtiny, plávanie vo výške 50 %. Okrem iného synovi pravidelne zabezpečoval kompletnú lyžiarsku výstroj. Pokiaľ mu matka vytýka kúpu zimnej vetrovky za cca 200,- eur., k tomu otec uviedol, že zimné vetrovky a topánky synovi vždy kupoval on aj po minulé roky (doklady som konaní predložil). Bola to práve matka, ktorá nesúhlasila s tým, aby sa podieľal na nákladoch na doučovanie v súvislosti s prípravou A. na prijímacie skúšky na bilingválne gymnázium. Ide však o mimoriadny výdavok na doučovanie, t.j. do doby uskutočnenia prijímacích skúšok, t.j. do 5/2022, preto nie je dôvod, aby toto bolo premietnuté do bežného výživného. Vzhľadom k tomu, že maloletý bol v čase konania dňa otvorených dverí v škole v Sučanoch u otca, matka s tým nemala spojené žiadne výdavky. V závere vyjadrenia otec uviedol, že so svojim synom A. trávi čas (je v jeho domácnosti) vždy a pravidelne minimálne toľko, koľko mu to umožňuje rozsudok č. k. 6P 41/2020-81, t.j. cca 3 mesiace v roku a teda okrem bežného výživného a výživného na tvorbu úspor znáša 100% nákladov, keď je maloletý u neho, ako aj iné náklady, ktoré v konaní preukázal (napr. ošetrovanie u stomatóloga, náklady za telefón...), ktoré majú byť zohľadnené pri určovaní výšky výživného. Vzhľadom k tomu, že okresný súd vo veci samej vykonal dokazovanie v rozsahu poskytujúcom dostatočný podklad pre určenie výživného, skutkový stav teda zistil úplne a aj správne a z tohto vyvodil správny právny záver, navrhuje, aby odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

4. Matka maloletého reagovala na vyjadrenie otca už len v stručnosti a uviedla, že sa k jeho obsahu vyjadrovať v podrobnostiach nebude, pretože v plnom rozsahu zotrváva na skutočnostiach, ktoré uviedla ako v odvolaní, tak aj vo všetkých svojich písomných podaniach a ústnych vyjadreniach na jednotlivých pojednávaníach.

5. Kolízny opatrovník k odvolaniu matky, ani k vyjadreniam otca a matky v odvolacom konaní žiadne stanovisko nezaslal.

6. V dôsledku odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu vo všetkých vzájomne závislých výrokoch podľa ustanovenia § 2 ods. 1 CMP, podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP, v spojení s odvolacím dôvodom

podľa § 62 ods. 1 CMP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Podľa ustanovenia § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

8. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Vychádzajúc z ustanovenia § 111 písm. c/ CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o výžive maloletého.

10. Podľa ustanovenia § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

11. V nadväznosti na citované ustanovenia CMP, podľa čl. 6 CMP, súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí.

12. Podľa ustanovenia § 35 CMP súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

13. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

14. Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

15. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

18. Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

19. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Nová úprava vyživovacej povinnosti povinného rodiča je opodstatnená len za predpokladu, ak má súd jednoznačne a spoľahlivo v konaní preukázané, že pomery na strane povinného či oprávneného sa zmenili do takej miery, že predchádzajúce rozhodnutie o výživnom už nezodpovedá schopnostiam a možnostiam povinného rodiča a odôvodneným potrebám nezaopatreného dieťaťa. Ak však od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom uplynula dlhšia doba, už táto skutočnosť je sama osebe relevantným dôvodom opodstatňujúcim novú úpravu výšky príspevku povinného rodiča na výživu nezaopatreného dieťaťa, pretože vývoj životných nákladov, ako aj miera odôvodnených potrieb dieťaťa v časovom horizonte niekoľkých rokov má nesporne stúpajúcu tendenciu, ktorú je súd povinný zohľadniť. Odvolací súd poznamenáva, že takáto časová okolnosť sa vzťahuje aj na dané konanie, pretože od právoplatnosti posledného rozhodnutia o vyživovacej povinnosti do podania návrhu matky na zvýšenie určeného výživného uplynula doba viac ako desiatich rokov.

22. Odvolací súd konštatuje, že posledná úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému A. ohľadom vyživovacej povinnosti bola rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 5P 272/2011-295 zo dňa 27.02.2012, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej maloletého A. zveril do osobnej starostlivosti matke, otcovi uložil povinnosť platiť bežné výživné v sume 120,- eur mesačne a na tvorbu úspor otca zaviazal platením sumy 50,- eur mesačne a taktiež upravil styk otca s maloletým. V konaní sp. zn. 6P 44/2012 Okresný súd Zvolen zamietol návrh otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti a v konaní sp. zn. 6P 41/2020 rozsudkom došlo k zmene úpravy styku otca s maloletým dieťaťom.

23. Súd prvej inštancie porovnaním pomerov na strane tak rodičov maloletého dieťaťa, ako aj samotného dieťaťa, konštatoval podstatné zmeny pomerov najmä na strane dieťaťa a to práve vzhľadom na časový odstup od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletému. Pokiaľ zákonná úprava pre zmenu (zniženie či zvýšenie, prípadne aj zrušenie) rozhodnutia o vyživovacej povinnosti vyžaduje preukázanie zmeny okolností majúcich vplyv na posúdenie schopností a možností povinného rodiča a s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa, je už len vzhľadom na uplynulú značnú dobu od poslednej úpravy výživného otca k maloletému dieťaťu nutné konštatovať, že nastali zásadné zmeny najmä v pomeroch na strane maloletého dieťaťa. Je nesporné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletému rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 5P 272/2011-295 zo dňa 27.02.2012 (právoplatným dňa 09.03.2012), uplynula značná doba (viac ako 10 rokov), v dôsledku čoho došlo k podstatnej zmene pomerov a odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. V čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca mal maloletý A. 4 roky, v čase rozhodovania súdu prvej inštancie o návrhu matky na zvýšenie výživného mal maloletý 14 rokov, bol žiakom 7. ročníka základnej školy. Odvolací súd nespochybňuje argumenty matky, že odôvodnené nároky a potreby dieťaťa vo veku 14 rokov sú neporovnateľne vyššie, ako v období poslednej úpravy výživného otca v roku 2012. V tomto veku dieťa mimoriadne intenzívne rastie, vyvíja sa, jeho nároky na stravu (obzvlášť chlapca) a ošatenie sú zvýšené a je tak nutné zohľadniť ako odôvodnené zvýšené výdavky matky na zakúpenie ošatenia, obutia, ale aj zvýšených nákladov na stravu a ďalšie nároky dieťaťa vo veku 14 rokov. Vzhľadom na vek maloletého je potrebné zohľadniť ako odôvodnené potreby aj veku zodpovedajúce kvalitatívne a kvantitatívne pestrejšie nároky dieťaťa, akými sú zvýšené výdavky na rôzne mimoškolské aktivity a záujmy dieťaťa, možnosť zakúpenia aj iných ako len nevyhnutných potrieb, ktoré však už v súčasnej modernej spoločnosti sú potrebami, vytvárajúcimi bežný životný štandard a predpoklad na všestranný rozvoj a intelektuálny vývin dieťaťa. Maloletý mal záujem nastúpiť od budúceho školského roka na strednú školu, študovať na bilingválnom gymnáziu a s nástupom maloletého na vyšší stupeň školského vzdelávania sú spojené nesporne vyššie výdavky nutné na zabezpečenie ďalšieho štúdia maloletého, na zakúpenie školských, športových a iných pomôcok a potrieb. Niet tak pochyb, že na strane maloletého dieťaťa nastali a to podstatné a zásadné zmeny pomerov, ktoré by samé osebe odôvodňovali novú úpravu výživného povinného rodiča.

24. Pokiaľ ide o pomery matky a otca, súd prvej inštancie konštatoval, že došlo aj na strane rodičov od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu k zmene pomerov, keď v tom čase matka maloletého bola na rodičovskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok vo výške 190,10 eur mesačne, pričom v súčasnej dobe pobera rodičovský príspevok vo výške 378,10 eur a od februára 2022

nastúpila na čiastočný pracovný úväzok k zamestnávateľovi. Jej príjem sa teda od doby posledného určenia výživného zvýšil o sumu 188,- eur (súd prvej inštancie vychádzal len z výšky rodičovského príspevku). Okrem toho však súd prvej inštancie konštatoval, že od februára 2022 má matka aj ďalší príjem, nakoľko pracuje na čiastočný úväzok, ktorý však nebolo možné v čase rozhodovania súdu pre krátkosť času od zamestnania do vyhlásenia rozsudku súdu zdokladovať. V čase poslednej úpravy výšky výživného otec maloletého dieťaťa poberal príjmy vo výške 292,- eur a 317,- eur, teda mal príjmy spolu vo výške 609,- eur, v čase rozhodovania súdu prvej inštancie otec deklaroval príjem zo spoločnosti müller.build, s.r.o. vo výške 650,- eur mesačne a príjmy otca sa takisto, hoci nie výrazne, zvýšili o 41,- eur mesačne. V tomto smere - pokiaľ ide o zistenie skutočného stavu (§ 35, § 36 ods. 1 CMP), najmä ohľadom zistenia pomerov na strane otca, je nutné konštatovať, že tu existuje odvolací dôvod podľa § 62 ods. 1 CMP a to, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

25. Je nutné plne sa stotožniť s odvolacou argumentáciou matky, že súd prvej inštancie nedôsledne a neúplne zisťoval pomery na strane otca a uspokojil sa len s čiastočnými výsledkami dokazovania ohľadom dosahovaného (skutočného) príjmu otca a zisťovania jeho skutočných možností a schopností podieľať sa na výživnom na maloletého dieťaťa.

26. Je predovšetkým dôvodná odvolacia námietka matky, že súd prvej inštancie nevykonal matkou navrhované dôkazy (niektoré vôbec a niektoré len čiastočne), pokiaľ vykonal lustráciu ohľadom jedinej zo štyroch aktívnych obchodných spoločností, v ktorých otec vykonáva funkciu spoločníka, konateľa, predsedu predstavenstva, pretože z obsahu spisy vyplýva, že súd vykonal lustráciu účtov v bankách len ohľadom osoby otca a spoločnosti s IČO: 47 556 064 (pri lustrácii nesprávne uvedený názov spoločnosti ako Müller.holdings, s.r.o.). Súd prvej inštancie nezdôvodnil, prečo nevykonal lustrácie bankových účtov aj pre spoločnosti müller.build, s.r.o. Blatnica (IČO: 36 648 710), SEBESLAVCE, s.r.o. Blatnica (IČO: 46 120 122) a FARMA SEBESLAVCE, s.r.o. Blatnica (IČO: 48 331 431). Okrem toho však, že je nutné súdu prvej inštancie vytknúť nevykonanie navrhnutých dôkazov (a teda neúplné zistenie skutočného stavu veci), v odôvodnení rozsudku sa navyše ani vysporiadal s tým, prečo navrhnuté dôkazy nevykonal, pričom však je zásadné najmä to, že súdy v mimosporovom procese sa ani nemôžu obmedziť výlučne len na návrhy strán sporu; sú povinné v zmysle čl. 6, § 35 a § 36 CMP vykonať aj z vlastnej iniciatívy aj iné dôkazy za účelom zistenia skutočného stavu veci (zásada materiálnej pravdy). Je možné súhlasiť s názorom matky, že získanie výpisov z bankových účtov otca, či jednotlivých obchodných spoločností, je dôležité pre náležité zistenie finančných tokov hlavne obchodných spoločností, ako v nich otec hospodári, a či sám seba neukracuje o reálne dosahovateľný príjem, pokiaľ deklaruje príjem len z jedinej z uvedených spoločností a to v sume 650 eur mesačne. Je to nevyhnutné pre riadne zistenie majetkových pomerov otca, keďže jeho príjmy nepochádzajú zo závislej činnosti, ale z podnikateľskej činnosti.

27. Okrem toho matka dôvodne poukazuje na to, že nie je možné vychádzať výlučne len z celkových výsledkov hospodárenia obchodných spoločností vyplývajúcich z daňových priznaní, pričom poukazovala detailne na výnosy z podnikateľskej činnosti a výšku ročných obrátov obchodných spoločností otca. Súd si je vedomý skutočnosti, že pri osobách samostatne zárobkovo činných (podnikajúcich na základe živnostenského oprávnenia, alebo prostredníctvom obchodných spoločností) je značne obtiažne skutočne objektívne preukázať výšku ich čistého mesačného príjmu (pri zohľadnení zákonných možnosti odpisov a odpočtov z dane z príjmov týchto podnikateľských subjektov, prepojenie osobného a firemného majetku a podobne), no nie je pritom možné prehliadať, že otcom uvádzané príjmy len z jedinej obchodnej spoločnosti a v sume 650 eur mesačne nie je dostatočne hodnoverná. Podľa vlastného vyjadrenia otca prispieva na potreby maloletého nielen vecnými darmi, no taktiež hradí aj náklady a potreby maloletého, keď je maloletý v jeho starostlivosti. Pokiaľ by otec pri svojej podnikateľskej činnosti v štyroch fungujúcich obchodných spoločnostiach dosahoval len taký nízky príjem, prípadne generoval ako výsledky podnikateľskej a obchodnej činnosti straty, zrejme by táto skutočnosť bola pre neho dostatočným podnetom na ukončenie podnikateľskej činnosti a tiež zrušenie obchodných spoločností, v ktorých je jediným spoločníkom, konateľom, štatutárnym orgánom. Napokon, vykonávanie podnikateľskej činnosti práve za účelom dosiahnutia zisku je jedným z podstatných atribútov i pojmovým znakom podnikania, v zmysle zákonnej definície tohto pojmu podľa Obchodného zákonníka (§ 2 ods. 1 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších zmien a doplnkov).

28. Relevantné z hľadiska ustálenia skutočného stavu sú aj námietky matky, že zjavne obchodné spoločnosti pre riadny podnikateľský chod a obchodný styk nevyhnutne musia mať zriadené

podnikateľke účty, ktoré sú (ako to vyplýva z daňového priznania, kde je platobné miesto pre poukázanie daňového preplatku uvádzaný účet v Českej republike) zjavne (aj) v zahraničí. Príjmy otca a jeho majetkové pomery tak aj podľa názoru odvolacieho súdu neboli v konaní preukázané dostatočne, riadne tak, aby bolo možné vyhodnotiť skutočný stav majetkových a osobných pomerov, schopností a reálnych možností otca, ako povinného rodiča. O skutočnosti, že príjem otca pravdepodobne nie je pokrytý len nešpecifikovaným príjmom od obchodnej spoločnosti müller.build, s.r.o. Blatnica v sume 650,- eur mesačne, nasvedčuje aj skutočnosť, že otcovi nerobilo problém jednorazovo vynaložiť vyše 200 eur na zakúpenie bundy pre maloletého, ktorá suma, pri zohľadnení nevyhnutných výdavkov a nákladov na hradenie osobných potrieb otca, bývanie, energie, krytie nákladov na stravovanie, ošatenie, dopravu, domácnosť otca a podobné výdavky, ktoré tvoria bežné mesačné výdavky osobné a domácnosti, nasvedčuje, že otec má mesačne k dispozícii vyšší príjem, ako sám deklaruje. Navyše, nie je možné prehliadať aj skutočnosť, na ktorú upozorňuje aj matka, že dôveryhodnosť potvrdení o nevyplácaní žiadneho príjmu zo štyroch fungujúcich obchodných spoločností je diskutabilná s ohľadom na to, že tieto potvrdenia si otec, z titulu štatutárneho orgánu týchto spoločností, vystavoval na svoju osobu sám. Navyše, potom je otázne a v konaní nebolo ozrejmené, aký charakter a právny titul má plnenie vyplácané otcovi z obchodnej spoločnosti müller.build, s.r.o. vo výške 650,- eur mesačne, keď nejde ani o mzdu, ani o obchodný podiel na zisku, ani o odmenu ako štatutárovi (ako vyplýva z vyjadrenia uvedenej spoločnosti). O aký príjem ide otec v konaní nezrejmal a súd prvej inštancie to ani neskúmal.

29. Napokon odvolací súd prisvedča dôvodnosti a relevancii aj odvolacej námietke matky, že pokiaľ by otec nepreukázal svoje príjmy spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti, bolo by na mieste zváženie aplikácie ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine, t. j. vychádzať pri určovaní výživného z fikcie jeho príjmu vo výške 20-násobku sumy životného minima (cca 4 400 eur). Zásadné však je, že súd prvej inštancie sa s týmto návrhom matky žiadnym spôsobom v odôvodnení rozsudku nevysporiadal. Na možnú aplikáciu ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine upozorňovala matka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne jednak na pojednávaní dňa 01.02.2022 (č.l. 184 spisu), ako aj na pojednávaní dňa 22.02.2022 (č.l. 194 spisu). Súd prvej inštancie toto ustanovenie neaplikoval, ale ani k jeho novej aplikácii nezaujal žiadne stanovisko v odôvodnení rozsudku, pričom len v bode 5. odôvodnenia rozsudku konštatoval, že matka sa aplikácie tohto zákonného ustanovenia v konaní domáhala.

30. Odvolací súd v súvislosti s touto odvolacou námietkou poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/2013 zo dňa 10.07.2013, v ktorom táto vyššia súdna autorita vyslovila právnu vetu: „Nezaujatie žiadneho stanoviska k námietke, podľa ktorej pri určení výšky výživného pre maloleté dieťa bolo treba postupovať v intenciách § 63 ods. 1 zákona o rodine, znamená zjavnú neodôvodnenosť rozsudku krajského súdu.“ V predmetnom náleze ÚS SR v rámci odôvodnenia nálezu konštatoval : „Treba prisvedčiť sťažovateľke, že o jej námietke, podľa ktorej výšku výživného treba v danom prípade určiť s použitím ustanovenia § 63 ods. 1 zákona o rodine, všeobecné sudy nijako nerozhodli, resp. nezaujali k nej žiadne stanovisko, a to aj napriek tomu, že túto námietku uplatnila jednak na pojednávaní okresného súdu 13. marca 2012, ako aj v podanom odvolaní. K tomu treba dodať, že krajský súd nezaujal k tejto námietke nijaké stanovisko, dokonca ani vo vyjadrení podanom ústavnému súdu. Ústavný súd nemá pochybnosti o tom, že uvedená námietka sťažovateľky môže mať pre posúdenie výšky výživného veľmi závažný, ba až rozhodujúci význam. Jej prípadnou aplikáciou by došlo k ustáleniu výrazne vyššieho mesačného príjmu odporcu, než z akého sa vychádzalo. Obstoí preto konštatovanie, že nezaujatie žiadneho stanoviska k námietke, podľa ktorej pri určení výšky výživného pre maloleté dieťa bolo treba postupovať v intenciách § 63 ods. 1 zákona o rodine, znamená zjavnú neodôvodnenosť rozsudku krajského súdu. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti preto došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 20 CoP 46/2012 (bod 1 výroku nálezu)“.

31. Pokiaľ tak ani súd prvej inštancie v danom rozsudku, ktorý je predmetom odvolacieho prieskumu nezaujal absolútne žiadne stanovisko k námietke matky vznesenej opakovane v štádiu prvoinštančného konania o nutnosti aplikácie § 63 ods. 1 Zákona o rodine, je daná rovnaká vada súdneho rozhodnutia, ako bola zistená v konaní pred Ústavným súdom SR, kde bolo konštatované porušenie ústavných práv účastníka konania z tohto dôvodu. Už len toto samé osebe vedie k nutnosti zrušiť odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie.

32. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo všetkých vzájomne závislých výrokoch podľa ustanovenia § 2 ods. 1 CMP, podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP , v spojení s odvolacím dôvodom podľa § 62 ods. 1 CMP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

33. Bude úlohou súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie a náležite ustáliť skutočný stav veci a to nielen v nadväznosti na procesné návrhy na dokazovanie zo strany matky, ale rešpektujúc aj povinnosť súdu vyplývajúcu z ustanovenia § 35 a § 36 CMP, predovšetkým

- vyzvať otca maloletého dieťaťa na predloženie výpisov z jeho osobných účtov ako fyzickej osoby za obdobie uplynulého roka (a to vrátane účtov vedených v zahraničí)
- vyzvať otca maloletého dieťaťa na predloženie výpisov z podnikateľských účtov všetkých jeho obchodných spoločností za obdobie uplynulého roka (a to vrátane účtov vedených v zahraničí)
- vyzvať otca maloletého dieťaťa na predloženie posledných daňových priznaní za posledné zdaňovacie obdobie roka 2021 všetkých obchodných spoločností, v ktorých pôsobí ako štatutárny orgán alebo spoločník (keďže v čase vyhlásenia meritórneho rozsudku súdu prvej inštancie ich ešte súd za rok 2021 k dispozícii nemal)
- vyzvať otca maloletého dieťaťa na ozrejenie súdu, z akého právneho titulu a najmä akým spôsobom, akou formou poberá príjem v ním deklarovanej výške 650 eur mesačne od obchodnej spoločnosti müller.build, s.r.o. Blatnica
- dožiadať Pozemkové spoločenstvo Veličovo Bobrovček, v ktorom má otec ako vlastník pozemkov nehnuteľnosti obhospodarované týmto pozemkovým spoločenstvom za účelom zistenia, či otcovi plynie príjem z titulu vlastníctva týchto pozemkov
- vyzvať matku maloletého dieťaťa na predloženie potvrdenia o jej aktuálnych príjmoch vzhľadom na skutočnosť, že od mesiaca februára 2022 nastúpila na polovičný úväzok do pracovného pomeru
- vyzvať matku maloletého dieťaťa na oznámenie, či sa maloletý zúčastnil prijímacích pohovorov na bilingválne gymnázium a či bol prijatý na štúdium na strednej škole od budúceho školského roka

34. Všetky uvedené, prípadne ďalšie výsledky dokazovania podľa uváženia súdu prvej inštancie s cieľom zistiť skutočný stav veci, budú potom následne vyhodnotené súdom prvej inštancie s dôrazom na splnenie si povinnosti otca umožniť súdu sprístupnenie údajov chránených podľa osobitných predpisov a splnenie si povinnosti oznámiť skutočnosti potrebné na rozhodnutie, v nadväznosti na zváženie aplikácie ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine, zvážiť, či sú naplnené dôvody na aplikáciu ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine a nanovo, v závislosti na skutočne zistený stav veci posúdiť reálne schopnosti a možnosti otca ako povinného rodiča podieľať sa na výžive maloletého dieťaťa vzhľadom na odôvodnené potreby a vek maloletého a nanovo zvážiť aj schopnosť a možnosti otca maloletého dieťaťa vzhľadom na zistený skutočný stav veci prispievať aj na tvorbu úspor maloletého. Pokiaľ aj súd prvej inštancie na základe doplneného dokazovania a náležite zisteného skutočného stavu veci dospeje k záveru, že nie sú dôvody na aplikáciu ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine, bude jeho povinnosťou svoje závery ozrejniť v odôvodnení rozsudku.

35. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).